

PRAKTIČNI NAPOTKI
GAYA

Si želite k lokalnemu odločanju pritegniti mlade državljanе?

Razmišljate, da bi mlade pritegnili k sprejemanju določenih odločitev z uporabo participativnega postopka?

Podajte se na planinski pohod skozi različne faze sodelovanja mladih in sledite napotkom, da dosežete vrh.

PLANINSKI
POHOD
DO
SODELOVANJA
MLADIH

1. ZAČETEK POHODA

Vse se začne z idejo. Temelj uspešnega participativnega postopka sta **motivacija in odprt duh**.

• Bodite navdihnjeni in pridobite več uvidov v sodelovanje mladih. Ali se ga poslužujejo druge sosednje občine? Zamislite si ideje za svojo občino ali regijo in jih predebatirajte.

• Mobilizacija mladih deluje najbolje, če se začne s tem, kar je vsakodnevna realnost mladih. **Skušajte prepričati** ključne lokalne akterje, da se angažirajo in delijo idejo; idealno je, če prihajajo iz vseh skupin: politiki, uradniki, mladinski delavci in mladi ljudje. Skupaj spodbujajte vse zainteresirane strani, da uvidijo, da je sodelovanje mladih pomembno.

• Za sodelovanje mladih sta potrebna **čas in predanost, a tudi finančni viri**: za delovni čas zaposlenih, izvajalce izobraževanj, komunikacijo, dogodke in orodja ter končno evalvacijo. Če vam primanjkuje finančnih sredstev, razmislite o strategijah sodelovanja, denimo z zunanjimi lokalnimi sponzorji, potencialnimi zainteresiranimi sosednjimi občinami ali drugimi akterji na drugih nivojih upravljanja. Investirajte v sodelovanje mladih, ker se izplača!

2. PRIPRAVITE SE

• **Analizirajte trenutno situacijo in postavite primeren okvir:** določite vloge, naloge in odgovornosti, načrtujete natančno, a pustite dovolj prostora za mlade in njihove ideje. Upoštevajte tudi morebitna tveganja.

• **Določite specifičen in dosegljiv cilj** in razvijte jasen postopek sprejemanja odločitev. Zagotovite povezavo med postopkom sodelovanja in končno odločitvijo. Bodite jasni glede okvirja – pravila znotoraj njega oblikujte skupaj z mladimi.

• **Izberite ciljno skupino:** ta naj bo specifična (mladi določene starosti, priseljenci, ženske) ali pa naj zajema vse mlade. Zagotovite, da bo imel vsak priložnost biti slišan in da ničče ne bo izključen. Postopek naj bo karseda odprt. Vsi udeleženci morajo biti upoštevani na enak način.

• **Postopek sodelovanja zahteva veliko strokovnega znanja:** Zagotovite svojim administrativnim delavcem čas in usposabljanje, da bodo lahko začeli in spremljali postopek. Če je treba, vključite neodvisne strokovnjake ali izvajalce izobraževanj. Prepričajte se, da imajo zunanjii strokovnjaki izkušnje v postopkih sodelovanja in/ali pri delu z mladimi.

• **Postopek sodelovanja morate sooblikovati.** K sodelovanju poskusite pritegniti ljudi z izkušnjami v mladinskem sektorju: s svojim znanjem in obstoječimi mrežami povezav so lahko pomembna pridobitev.

3. MED POHODOM

• **Od začetka bodite jasni** glede tega, na kaj se lahko vpliva in na kaj ne – to bo preprečilo razočaranja. Pravila in rezultate sporočajte tako na političnem nivoju kot tudi mladim. Ne oblubljajte preveč in jim povejte, kakšne so vaše omejitve.

• Da z mladimi stopite v stik in jih mobilizirate, **se z njimi srečajte na njihovih mestih in se prilagodite njihovim urnikom:** pojrite tja, kjer se zbirajo, in uporabite metode komunikacije, ki so jim blizu, npr. družbena omrežja ali letake v njihovih mladinskih centrih. Ne pozabite: mladi sodelujejo le, če so pogoji ugodni zanje. Upoštevati morate mnogo podrobnosti: primerna lokacija, čas, hrana, družabni dogodki (npr. koncert).

• **Promovirajte svoj postopek:** poskusite sodelovati z mladinskimi organizacijami, te vam bodo pomagale ustvariti **trajno povezavo** z mladimi. Z mladimi bi morali delati skupaj v interaktivnih skupinah in ustvariti **skupno vizijo** javnih odločitev in delovanja.

• **Po poti razvijte svojo škatlo z orodji.** Oglejte si dobre prakse, ki so delovale na drugih področjih in jih prilagodite svojim potrebam. »Svetovna kavarna« je ena izmed metod, s katerimi lahko zberete več idej in združite različne poglede.

• **Uživajte** v skupnih trenutkih povezovanja. Upoštevajte, kdo je vaša ciljna skupina in koliko časa imate na voljo.

4. NA VRHU HРИБА

• **Implementirajte hitro.** Ko pride do odločitve, poskusite hitro implementirati vsaj kakšen del, da ne bi razočarali mladih. Mladi ljudje potrebujejo **hitre rezultate**.

• **Naredite to, kar rečete.** Poskusite se v čim večji meri držati svojih obljub. To je ključnega pomena za vašo kredibilnost in **zaupanje** mladih.

• **Sporočite rezultate** med prebivalstvo in v medije na jasen in nepristranski način. Pazite, da **mladih ne instrumentalizirate** ali ogrozite njihovega zaupanja.

• **Bodite odprtih in se angažirajte za mladinske dogodke.** Poskusite vključiti politike, da bodo delali tesno z mladimi in zagotovili, da bo njihov glas slišan.

5. PRIHOD NAZAJ

• **Ozrite se nazaj in ocenite svoj napredok.** Kaj se je iztekelo dobro, kje so nastale težave, kaj bi lahko naslednjic izboljšali? Vprašajte tudi vse udeležence in zberite njihova mnenja.

• **Učite se iz svojih izkušenj,** da bi znotraj svoje uprave ustvarili specifičen nabor znanja. To bo zagotovilo kontinuiteto.

• **Integrirajte sodelovanje mladih v institucionalni okvir** občine ali regije. Ne sme sloneti le na volji enega političnega akterja.

Nadaljujte z delom. Sodelovanje mladih se ne konča z zaključkom enega specifičnega postopka. Da sodelovanje mladih postane integralen in stalen del običajnega postopka odločanja, je potreben čas.

»Zavedajte se, da ste eden ključnih akterjev«

GaYA Odločanje in mladi v Alpah

V projektu GaYA je osem partnerjev iz petih alpskih držav dve letih sodelovalo z namenom dviga kakovosti demokratičnih procesov v alpskem prostoru. Zbrali so nove demokratične metode, jih testirali na 15 pilotnih območjih in razširili z namenom preseganja izzivov teritorialne kohezije in participativnega vključevanja mladih v politično odločanje. Implementacija mladinske participacije ima v današnjih odločevalskih oblikah velik potencial in je nujna za zagotavljanje trajnostnega in pravičnega odločanja.

Projekt je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj prek Interreg programa sodelovanja Območja Alp.

Finančna sredstva:

Skupni upravičeni stroški: EUR 1,092,748
Subvencija ESRR: EUR 928,836

Trajanje:

01/11/2016 - 28/02/2019

GaYA – Praktični napotki

ALPARC – Mreža zavarovanih območij v Alpah
256 Rue de la République
F-73000 Chambéry
info@alparc.org

Uredniki: Dominik Cremer-Schulte (ALPARC), Greta Klotz (EURAC Research), Martina Trettel (EURAC Research)

V sodelovanju z: Letizia Arneodo (ALPARC), Annalisa Cevasco (GAL Genovese), Michaela Hogenboom (CIPRA International Lab), Maya Matthias (CIPRA International Lab), Monika Paterno (aha), Claire Simon (Društvo Alpsko mesto leta), Matevž Straus (Občina Idrija)

Obliskovanje: Graphiche Chambéry, November 2018

Projektni partnerji:

Razvojna agencija GAL Genovese (Italija, vodilni partner)
CIPRA International Lab GmbH (Avstrija)
aha - Jugendinformationszentrum Vorarlberg (Avstrija)
EURAC Research (Italija)
ALPARC Mreža zavarovanih območij v Alpah (Francija)
Massif des Bauges Regional Nature Park (Francija)
Občina Idrija (Slovenija)
Društvo Alpsko mesto leta (Nemčija)